

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Toimitusjohtaja	Raimo Inkinen	Helsingin kaupungin osuus: 57,6 %	
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Enroth	Hallituksen varajäsen	Teppo Härkönen
Hallituksen jäsen	Markku Jääskeläinen	Hallituksen varajäsen	Jukka Hako
Hallituksen jäsen	Sirpa Kauppinen	Hallituksen varajäsen	Jouni Vauhkonen
Hallituksen jäsen	Terhi Koulumies	Hallituksen varajäsen	Maria Pekkala
Hallituksen jäsen	Johanna Krabbe	Hallituksen varajäsen	Katri Mehtonen
Hallituksen jäsen	Essi Kuikka	Hallituksen varajäsen	Anna Koppanen
Hallituksen jäsen	Kari Kuusisto	Hallituksen varajäsen	Hilkka Vahervuori
Hallituksen jäsen	Timo Lahti	Hallituksen varajäsen	Kaarina Saramäki
Hallituksen jäsen	Anders Portin	Hallituksen varajäsen	Mikael Sjövall
Hallituksen jäsen	Lauri Ant-Vuorinen	Hallituksen varajäsen	Tiina Rintamäki-Ovaska
Hallituksen jäsen	Olli Sademies	Hallituksen varajäsen	Jarno Kukkonen
Hallituksen jäsen	Kati Tyystjärvi	Hallituksen varajäsen	Eero Väätäinen
Hallituksen jäsen	Anna-Maria Kantola	Hallituksen varajäsen	Pentti Nurminen
Hallituksen jäsen	Antti Vuorela	Hallituksen varajäsen	Miriikka Laakkonen
Tilintarkastaja	Outi Koskinen, JHTT, KHT, PwC Julkistarkastus Oy		

Kuntayhtymän tehtävä

HSY:n tehtävänä on hoitaa jäsenkuntiensa jätelain mukainen jätehuolto ja siihen liittyvä toiminta, toimia vesihuoltolaissa tarkoitettuna vesihuoltolaitoksena, joka huolehtii vesihuollosta toiminta-alueellaan, huolehtia jäsenkuntiensa ilmansuojelun seuranta-, tutkimus- ja suunnittelu- sekä koulutus- ja valistustehtävistä sekä hoitaa jäsenkuntien sille antamat muut kuntayhtymän toimintaan liittyvät yhteiset tehtävät.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Talousvettä tuotettiin tammi-elokuussa verkostoon 63,0 milj. m³. Koko vuoden vedentuotannon ennustetaan olevan 92,8 miljoonaa m³, talousarviota 2,7 % enemmän. Koelaskutuksen perusteella laskutettavan vesimäärän ennustetaan olevan 72,9 milj. m³, joka on edellisvuotisella tasolla. Laskutus seuraa viiveellä verkostoon pumpattua vesimäärää mm. vesimittarien luennasta ja laskutusrytmistä johtuen.

Jätevesiä käsiteltiin raportointikaudella yhteensä 94,2 milj. m³. Jätevesimäärän vuosiennuste on 139,5 milj. m³, 2,5 % talousarviota enemmän. Ennusteen tarkkuuteen vaikuttaa merkittävästi loppuvuonna toteutuvat sademäärät. Raportointikaudella ei ollut laitoshitukia.

Raportointikaudella HSY:n asiakaskiinteistöillä tehtiin 5,3 milj. astiatyhjennystä ja kuljetettiin 217 900 tonnia jätteitä. Vuosiennusteen mukaan astiatyhjennyksiä tehdään 7,9 milj. kappaletta ja kuljetettu jätemäärä 258 100 tonnia toteutuu hieman talousarviota suurempana (0,4 %).

Vantaan Energian jätevoimalaan toimitettiin energiahyödynnettävää jätettä yhteensä 140 000 tonnia. Vuosiennusteen mukaan voimalaan toimitetaan yhteensä 222 700 tonnia jätteitä, joka jää talousarviossa ennakoitua pienemmäksi (-1,9 %). Vuosiennuste on kuitenkin suuntaa-antava, koska paalutun jätteen kokonaismäärää ja toimitusrytmiä voimalaan ei ole tarkasti tiedossa. Määriin ei sisälly tytäryhtiö Uudenmaan Woima Oy:n osuutta.

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksessa vastaanotettiin jätteitä yhteensä 210 800 tonnia. Vuonna 2016 voimaan tullut orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto on vähentänyt loppusijoitettavaa jätemäärää merkittävästi. Ämmässuolle ennustetaan vastaanotettavan yhteensä noin 309 000 tonnia jätteitä, joka on lähes 23 % talousarviossa ennakoitua enemmän. Kasvu aiheutuu kaatopaikan rakenteissa hyödynnettävistä rakennusjätteistä sekä maa-aineksista, joita on vastaanotettu odotettua enemmän.

Sorttiasemien asiakasmäärän arvioidaan olevan noin 360 000 asiakasta vuoden aikana. Tammi-elokuun asiakasmäärät ovat kasvaneet noin 13 % edellisvuodesta, lähinnä Ruskeasannan Sorttiaseman avaamisesta johtuen.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua mitattiin seitsemällä pysyvällä ja neljällä siirrettävällä mittausasemalla, joilla seurataan tärkeimpien kaupunki-ilman epäpuhtauksien pitoisuuksia. Ilmanlaatatiedot esitetään reaaliaikaisesti HSY:n verkkosivuilla ja ilmanlaatuportaalissa. Keväällä otettiin käyttöön uusi ilmanlaadun supermittausasema Helsingin Mäkelänkadulla. Mittausasemalla selvitetään erikoismitausten avulla liikenteen päästöjen vaikutusta kaupunki-ilman koostumukseen tarkemmin kuin missään muualla pääkaupunkiseudulla tai Suomen kaupungeissa.

Tuloskehitys

Tammi-elokuussa toimintatuottoja kertyi 297,8 milj. euroa. Vuosiennusteen mukaan tuottoja kertyy 412,2 milj. euroa. Luvut sisältävät Ekokemin osakkeiden myyntivoiton 60,2 milj. euroa. Ilman Ekokemin myyntivoittoa toimintatuottojen ennustetaan olevan 352,0 milj. euroa, mikä on 2,1 milj. talousarviota enemmän. Vesihuollon käyttö- ja perusmaksut jäävät budjetoitua pienemmiksi, mutta vilkkaana jatkuneesta rakentamisesta johtuen liittymismaksut ylittävät talousarvion. Jätehuollon myyntituotot ylittävät talousarvion niukasti lähinnä ennakoitua suuremmasta pilaantuneiden maiden käsittelymäristä sekä sorttiaseman kasvaneista asiakasmääristä johtuen.

Toimintakulut olivat raportointijaksolla 115,0 milj. euroa. Vuosiennusteessa toimintakulut ovat 178,2 milj. euroa eli jäävät 3,8 milj. talousarviota pienemmiksi. Vesihuollossa maankäsittelyn tehostamistimet alentavat maanrakentamisen kustannuksia. Multatuotannon arvioitua pienempi volyyymi vähentää kuljetusmaksuja. Sähkön matala hintataso alentaa energiakustannuksia. Lisäksi mm. Pitkäkoscalla raakaveden lämmön talteenotto on vähentänyt ulkopuolisen lämmönoston tarvetta. Jätehuollossa säästöjä syntyy jätevoimalan tuhkan käsittelymaksuista, jätevesimaksuista ja asiantuntijapalveluista.

Nettorahoituskulut olivat 43,8 milj. euroa. Rahoituskulut toteutunevat talousarviota pienempinä ulkopuolisen lainarahoituksen tarpeen jäädessä loppuvuonna talousarviossa ennakoitua vähemmäksi.

Poistot olivat 62,7 milj. euroa. Vuositasolla ne toteutunevat suunnilleen talousarvion mukaisina.

Vuosiennusteen mukaan tilikauden ylijäämä on 73,7 milj. euroa. Ilman Ekokemin osakkeiden myyntivoittoa ylijäämä on 13,5 milj. euroa, mikä on 6,0 milj. euroa talousarviota parempi.

Investoinnit

Tammi-elokuun investoinnit olivat yhteensä 93,1 milj. euroa. Tästä valtaosa, 87,5 milj. euroa oli vesihuollon verkostohankkeisiin painottuvia investointeja. Laitosinvestoinneista merkittävimmän, Blominmäen jätevedenpuhdistamon työt ovat kokonaisuutena edenneet hankesuunnitelman mukaisesti. Vuosiennusteen mukaan investoinnit toteutunevat 161,7 milj. euron suuruisina, kun talousarviossa niihin varauduttiin 170,7 milj. eurolla. Vesihuollossa kaupunkilähtöiset verkostoinvestoinnit ylittyvät 3,6 milj. eurolla, mutta vedenjakelun investoinnit jäävät 8,6 milj. euroa talousarviota pienemmiksi mm. Hiekkaharjun vesitornin ja viemäröinnissä Kivistön runkolinjan toteutuksen siirtymisestä tuleville vuosille. Jätehuollossa investoinnit jäävät 2,5 milj. euroa talousarviosta. Jorvaksen Sortti-aseman pohjarakennustyöt toteutuvat hieman ennakoitua edullisemmin ja osa kustannuksista siirtyy vuodelle 2017. Ämmäsuolla kaatopaikan pinnan viimeistelyrakenteiden toteuttamista on lykätty painumisen takia.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Lainakanta oli katsauskauden päättyessä 1 443,9 milj. euroa, josta jäsenkuntien perustamislainoja oli 1 188,0 milj. euroa, pitkäaikaisia rahoituslaitoslainoja 215,9 milj. euroa ja lyhytaikaista maksuvalmiusluottoa 40,0 milj. euroa. Raportointikaudella nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 30,0 milj. euroa. Ekokemin osakkeiden myynnistä saadut tulot vähentävät loppuvuonna tarvetta ulkopuoliselle lainarahoitukselle. Omavaraisuusaste raportointikauden lopussa oli 27,4 %.

Henkilöstö

Raportointikaudella toteutunut henkilöstömäärä henkilötyövuosina oli keskimäärin 767,6 htv, josta vesihuollossa 438,2 htv, jätehuollossa 126,1 htv, seutu- ja ympäristötiedossa 33,2 htv, tukipalveluissa 61,8 htv, asiakaspalvelussa 32,2 htv sekä johdon, ohjauksen ja kehittämisen yksiköissä 75,1 htv. Koko vuoden keskimääräiseksi henkilöstömääräksi ennustetaan noin 761 htv, kun henkilöstösuunnitelmassa suunniteltu taso on 768,5 htv.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Vahinkoriskit

HSY:n toimintaan, erityisesti vesihuollon toimialaan, liittyy poikkeuksellisen suuri vahinkoriski. Putkistoissa paineistettuna virtaava vesi sekä jätevesi muodostavat erityisen riskin kosteusvaurioille tai

biologiselle päästölle verkoston rikkoontuessa. Lisäksi paineenalaisena virtaava vesi voi putken rikkoontuessa aiheuttaa mekaanisesti vaurioita. Viemärin tukkeutuminen tai pumppaamon toimintahäiriö voi aiheuttaa jäteveden virtaamisen maastoon tai vesistöön (viemärylivuoto). Vastaavasti puhdistamolla tapahtuvassa häiriö- tai vikaantumistilanteessa puhdistamatonta tai vajaasti puhdistettua jätevettä joudutaan laskemaan purkuvesistöön (puhdistamoylivuoto).

Vesihuoltolaitostoimintaan liittyviä riskejä ei ole mahdollista kokonaan eliminoida, toiminnassa keskitytään vahinkotapahtumien määrän ja niiden seurausten minimointiin. Riskien vähentäminen huomioidaan suunnitteluvaiheesta alkaen: putkiverkot toteutetaan siten, että mahdollinen vuoto ohjautuu ensisijaisesti maastoon tai vesistöön rakennetun tilan sijasta, kriittiset kohdat vahvistetaan, erityisen arassa tai riskialttiissa ympäristössä putket varustetaan suojarakenteilla ja putkistojen reittejä suunniteltaessa otetaan huomioon muu infrastruktuuri. Verkkojen kunnan seuranta erilaisin menetelmin ja saneeraustoimenpiteiden oikea kohdentaminen estää osaltaan verkon osien ikääntymisestä aiheutuvia riskejä.

Toiminnalliset riskit

Merkittäviä toiminnallisia riskejä ovat eräät henkilöstöriskit, mm. avainresurssien pitkät poissaolot kriittisissä toiminnoissa. Joissakin tehtävissä henkilöstön saatavuutta heikentää työvoiman niukka tarjonta ja kilpailu yksityisen sektorin kanssa. Hiljaisen tiedon ja osaamisen siirto uusille työntekijöille on haasteellista. Henkilövahinkojen osalta erityisesti kaivantotyöt ovat riskialtis alue.

Henkilöstöriskejä vähennetään mm. varmistamalla resurssien riittävyys päivittäiseen toimintaan ja kehittämiseen siten, että resurssit vastaavat tarvetta ja suunnitelmia. Lisäksi riskejä vähentävät ammattitaitoinen johtaminen, muutosten hallitut läpiviennit, henkilöstön suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen sekä palkkatason ja muiden työsuhte-etujen pitäminen asianmukaisella tasolla. Työturvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota tapaturmien estämiseksi.

Riskikartoituksessa esille nousivat myös tietojärjestelmiin liittyvät riskit, merkittävimpinä yhdestä järjestelmätoimittajasta täysin riippuvat tietojärjestelmät ja/tai hyvin ohuet resurssit toimittajan tai oman organisaation palveluksessa. Muita riskejä ovat mm. IT-laitteiden, -järjestelmien ja yhteyksien ajoittaiset toimintahäiriöt. Riskejä voidaan vähentää välttämällä räätälöityjä järjestelmiä, varaamalla riittävästi IT-resursseja järjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen sekä minimoimalla sopimuksin henkilöriskejä toimittajilla.

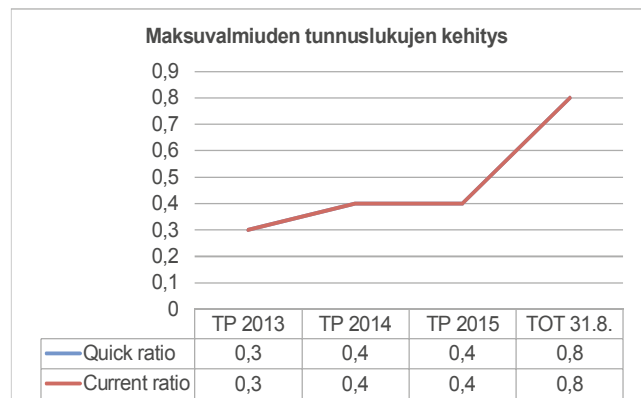
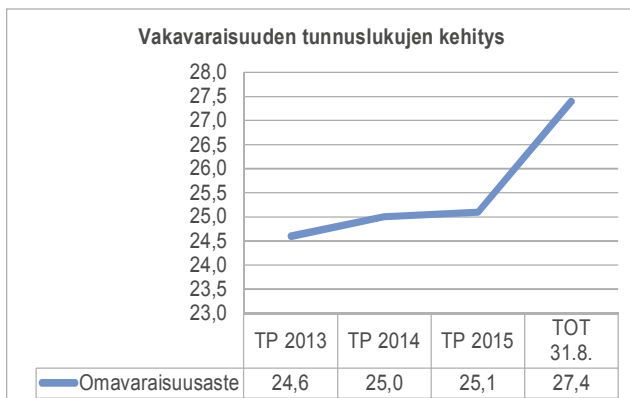
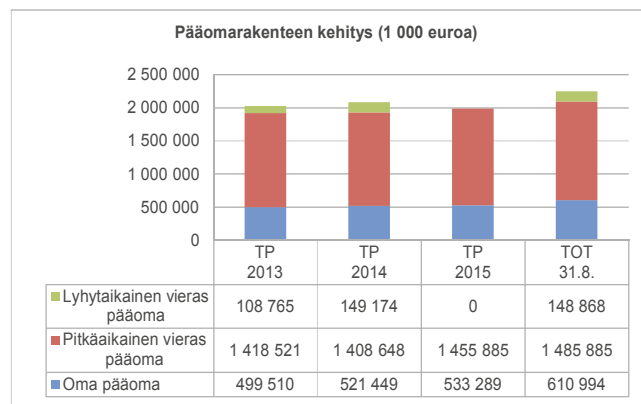
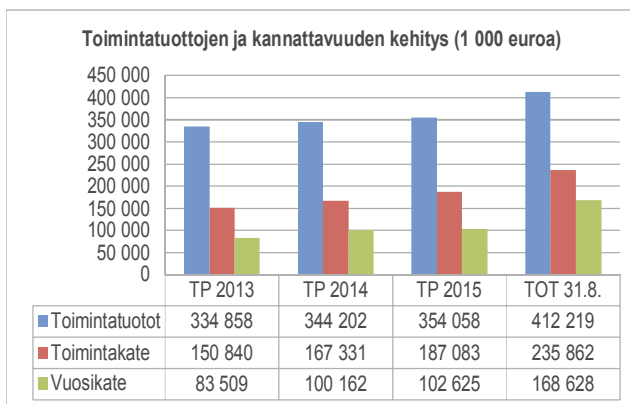
Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät mm. taloudellisten suhdanteiden vaihteluun, joissa tapahtuvat muutokset heijastuvat HSY:n tuloihin erityisesti jätehuollon toimialalla. Lainasalkussa tai korkojohdannaisissa on olemassa korkoriski, jota vähennetään noudattamalla varovaista korkosuojauspolitiikkaa. Muita riskejä sisältyy sekä myyntilaskutukseen sekä ostolaskujen käsittely- ja maksuprosessin toimintaan.

TULOSLASKELMA (1 000 euroa)	ENN 2016	TA 2016	EROTUS ENN-TA	TP 2015	TOT 31.8.2016	TOT 31.8.2015
Myyntituotot	343 191	341 584	1 607	345 251	231 677	224 971
Maksutuotot	267	217	50	266	160	138
Kuntaosuudet	4 142	4 142	0	4 054	2 761	2 703
Tuet ja avustukset	555	732	-178	858	274	502
Vuokratuotot	2 268	2 238	30	2 278	1 468	1 590
Muut toimintatuotot	61 796	1 033	60 763	1 352	61 505	623
Toimintatuotot	412 219	349 946	62 272	354 058	297 844	230 528
Valmistus omaan käyttöön	1 885	1 870	15	1 933	1 180	1 206
Henkilöstökulut	-43 112	-43 050	-62	-43 230	-29 160	-28 394
Palvelujen ostot	-96 963	-98 966	2 002	-100 319	-62 302	-65 194
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 613	-28 365	1 751	-27 052	-16 510	-17 772
Vuokrakulut	-8 244	-8 642	398	-7 572	-5 129	-4 879
Muut toimintakulut	-3 309	-3 004	-305	-8 910	-1 910	-1 727
Toimintakulut	-178 242	-182 026	3 784	-187 083	-115 012	-117 966
Toimintakate	235 862	169 790	66 071	168 908	184 013	113 768
Rahoitustuotot ja -kulut	-67 234	-67 349	115	-66 283	-43 770	-43 787
Vuosikate	168 628	102 442	66 186	102 625	140 243	69 981
Poistot ja arvonalentumiset	-94 687	-95 015	328	-90 609	-62 737	-59 957
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	73 941	7 427	66 515	12 016	77 506	10 024
Poistoeron muutokset	614	614	0	614	410	410
Varausten muutokset	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0
Tuloverot	-813	-497	-316	-791	-209	-61
Tilikauden yli-/alijäämä	73 742	7 544	66 198	11 840	77 706	10 373

RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	TOT 31.8.2016	TP 2015
Vuosikate	140 243	102 625
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	3 866
Investointimenot	-93 143	-141 749
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	788
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	47 100	-34 469
Antolainauksen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset	10 072	8 783
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 230	22 403
Rahoituksen rahavirta	17 302	31 186
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 1.1.	7 052	10 335
Rahavarat 31.8./31.12.	71 454	7 052

TASE (1 000 euroa)	TOT 31.8.2016	TP 2015	TOT 31.8.2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa	
Aineettomat hyödykkeet	5 793	5 658	Peruspääoma	505 000
Aineelliset hyödykkeet	1 942 017	1 911 736	Arvonkorotusrahasto	0
Sijoitukset	186 564	186 564	Muut omat rahastot	0
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 134 374	2 103 957	Muu oma pääoma	2 570
Vaihto-omaisuus	1 403	1 342	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	25 718
Saamiset	43 848	38 069	Tilikauden yli-/alijäämä	77 706
Rahoitusarvopaperit	0	0	Oma pääoma yhteensä	610 994
Rahat ja pankkisaamiset	71 454	7 052	Poistoero	5 332
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	116 705	46 464	Vapaaehtoiset varaukset	0
			Pakolliset varaukset	29 695
			Pitkäaikainen vieras pääoma	1 485 885
			Lyhytaikainen vieras pääoma	148 868
			Vieras pääoma yhteensä	1 634 753
Vastaavaa yhteensä	2 251 079	2 150 421	Vastattavaa yhteensä	2 251 079

TOIMINNAN VOLYYMI JA KANNATTAVUUS		ENN 2016	TP 2015
Toimintatuotot/Toimintakulut	%	231,3	191,2
Toimintatuotot ilman kuntaosuuksia	%	82,2	98,9
Vuosikate/Poistot	%	178,1	113,3
VAKAVARAISUUS		TOT 31.8.2016	TP 2015
Omavaraisuusaste	%	27,4	25,1
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	-	446,7
Lainakanta	1 000 €	1 443 914	1 433 842
Investointien tulorahoitus	%	150,6	57,7
MAKSUVALMIUS		TOT 31.8.2016	TP 2015
Quick ratio		0,8	0,4
Current ratio		0,8	0,4
Kassan riittävyys	pv	279,5	6,0

TULOSLASKELMA, VESIHUOLTO (1 000 euroa)	ENN 2016	TA 2016	EROTUS ENN-TA	TP 2015	TOT 31.8.2016	TOT 31.8.2015
Myyntituotot	242 604	241 269	1 335	238 179	161 850	155 189
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Kuntaosuudet	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	169	149	20	296	134	187
Vuokratuotot	1 257	1 257	0	1 160	837	889
Muut toimintatuotot	763	462	301	515	656	358
Toimintatuotot	244 793	243 137	1 656	240 150	163 478	156 623
Valmistus omaan käyttöön	1 885	1 870	15	1 933	1 180	1 206
Henkilöstökulut	-24 481	-24 769	289	-24 645	-16 556	-16 191
Palvelujen ostot	-33 875	-35 331	1 457	-32 297	-21 301	-21 049
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 364	-25 981	1 617	-24 414	-15 138	-16 104
Vuokratulot	-6 704	-6 928	224	-6 237	-4 262	-3 982
Muut toimintakulut	-2 252	-2 247	-5	-6 898	-1 349	-1 005
Toimintakulut	-91 676	-95 256	3 581	-94 492	-58 605	-58 331
Toimintakate	155 003	149 751	5 252	147 591	106 053	99 499
Rahoitustuotot ja -kulut	-63 733	-64 833	1 100	-63 143	-42 118	-42 105
Vuosikate	91 270	84 918	6 352	84 448	63 935	57 394
Poistot ja arvonalentumiset	-78 185	-78 185	0	-73 720	-51 806	-48 647
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	13 085	6 733	6 352	10 728	12 129	8 746
Poistoeron muutokset	0	0	0	0	0	0
Varausten muutokset	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0
Tuloverot	-813	-497	-316	-791	-209	-61
Tilikauden yli-/alijäämä	12 272	6 236	6 035	9 937	11 920	8 686

TULOSLASKELMA, JÄTEHUOLTO (1 000 euroa)	ENN 2016	TA 2016	EROTUS ENN-TA	TP 2015	TOT 31.8.2016	TOT 31.8.2015
Myyntituotot	102 289	102 080	209	108 258	70 418	70 630
Maksutuotot	267	217	50	266	160	138
Kuntaosuudet	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	212	121	90	370	66	174
Vuokratuotot	1 011	981	30	1 138	656	712
Muut toimintatuotot	560	571	-11	606	343	214
Toimintatuotot	104 339	103 970	369	110 637	71 642	71 868
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-6 872	-6 882	11	-7 310	-4 859	-4 795
Palvelujen ostot	-74 763	-75 035	272	-78 595	-48 991	-51 898
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 808	-1 883	75	-2 194	-1 180	-1 414
Vuokrakulut	-585	-719	134	-519	-292	-339
Muut toimintakulut	-984	-697	-287	-1 982	-526	-699
Toimintakulut	-85 012	-85 216	205	-90 600	-55 849	-59 145
Toimintakate	19 327	18 754	573	20 037	15 793	12 723
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 500	-3 016	-485	-4 297	-2 353	-2 838
Vuosikate	15 827	15 738	89	15 740	13 440	9 885
Poistot ja arvonalentumiset	-15 104	-15 289	185	-15 665	-10 051	-10 520
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	723	449	274	75	3 389	-635
Poistoeron muutokset	614	614	0	614	410	410
Varausten muutokset	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0
Tuloverot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	1 337	1 063	274	689	3 798	-225

TULOSLASKELMA, SEUTU- JA YMPÄRISTÖTIETO (1 000 euroa)	ENN 2016	TA 2016	EROTUS ENN-TA	TP 2015	TOT 31.8.2016	TOT 31.8.2015
Myyntituotot	827	789	38	771	523	482
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Kuntaosuudet	3 734	3 734	0	3 646	2 489	2 431
Tuet ja avustukset	59	314	-255	146	23	97
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	4 620	4 837	-217	4 563	3 035	3 010
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-2 199	-2 338	139	-2 153	-1 474	-1 402
Palvelujen ostot	-1 965	-2 213	248	-1 884	-1 135	-1 137
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-126	-133	7	-146	-61	-78
Vuokrakulut	-141	-152	11	-121	-83	-82
Muut toimintakulut	-13	-12	-1	-5	-4	-5
Toimintakulut	-4 443	-4 848	404	-4 309	-2 757	-2 704
Toimintakate	177	-11	188	253	279	305
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	177	-11	188	253	279	305
Poistot ja arvonalentumiset	-245	-245	0	-223	-152	-147
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-68	-256	188	30	127	158
Poistoeron muutokset	0	0	0	0	0	0
Varausten muutokset	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0
Tuloverot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-68	-256	188	30	127	158

Analyysi tunnusluvuista ja ennusteesta

Toiminnan volyymi ja kannattavuus

Toimintatuottoja ennustetaan kertyvän 412,2 milj. euroa vuonna 2016, mikä on selvästi talousarviota parempi (17,8 %) johtuen Ekokemin osakkeiden 60,2 mil. euron myyntivoitosta. Ilman Ekokemin myyntivoittoa toimintatuottojen ennustetaan olevan 352,0 milj. euroa, mikä on hieman talousarviota parempi (0,6 %), mutta vähemmän edelliseen vuoteen nähden (-0,6 %).

Toimintakulujen ennustetaan laskevan 4,7 % vuodesta 2015 ollen 178,2 milj. euroa. Toimintakulujen ennustetaan jäävän 3,8 milj. euroa talousarviota pienemmäksi. Suurin yksittäinen kuluerä on palvelujen ostot, joiden ennustetaan vuonna 2016 olevan 23,5 % toimintatuotoista. Tulosta rasittaa suuret rahoituskulut.

Vuosikatteen ennustetaan paranevan vuodesta 2015 ollen 168,6 milj. euroa. Talousarviossa on varauduttu 102,4 milj. euron vuosikatteeseen. Ennusteen mukainen vuosikate on hyvä, sillä se kattaa poistoista 178,1 %.

Tilikauden tuloksen rahoituserien ja poistojen jälkeen ennustetaan kasvavan 61,9 milj. euroa vuodesta 2015 sisältäen Ekokemin osakkeiden myyntivoiton 60,2 milj. euroa. Talousarvion mukainen ylijäämä on 7,5 milj. euroa.

Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste raportointikauden lopussa oli tyydyttävä. Pääomarakenne on vahvasti vieraan pääoman painotteinen.

Lainakanta oli katsauskauden päättyessä 1 443,9 milj. euroa, josta jäsenkuntien perustamislainoja oli 1 188,0 milj. euroa, pitkäaikaisia rahoituslaitoslainoja 215,9 milj. euroa ja lyhytaikaista maksuvalmiusluottoa 40,0 milj. euroa. Raportointikaudella nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 30,0 milj. euroa.

Maksuvalmius

Maksuvalmius oli raportointikauden lopussa tyydyttävä quick ratio -tunnusluvulla mitattuna.